

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>Az óra címe: TELEVÍZIÓS HÍRMŰSOROK Az óra célja: A hírműfaj jellemzőiről tanultak elmélyítése, a televíziós hírműsorok külső jegyeinek, felépítésének megismerése, a szöveges és képi információ együttesének jelentősége Szerző: Televele Egyesület</p>		
<p>MIT TUDUNK A HÍREKRŐL? A tanár kérdései alapján a gyerekek közösen felidéznek az A) órán elsajátított hír tartalmi elemeket.</p> <p>ÉLŐKÉP KISCSOPORTBAN 4 kiscsoport alakul</p> <p>A csoportok egy-egy történetet kapnak (1. melléklet), amit élőképként bemutatnak.</p> <p>A csoportok felkészülnek a jelenetekre és sorban egymás után bemutatják az élőképeket.</p> <p>Minden egyes élőkép után a többi csoport a feladatlapon rögzíti, hogy mi lehet a hír tartalma. (2 melléklet).</p> <p>Minden élőkép után feldolgozzák a megoldásokat. A tanár segítségével kiválasztják azt a megoldást, amelyik a legközelebb áll az eredeti történethez.</p>	<p>RÁHANGOLÓDÁS, ISMÉTLÉS (20 PERC) „Az elmúlt órán sok hírral foglalkoztunk, idézzük fel közösen, hogy milyen tartalmi elemei vannak egy hírnek?”</p> <p>A hír egy olyan eseményről, történésről szóló információ, amely aktuálisan, a jelenben befolyásolja, alakítja az életünket.</p> <p>A hír tartalmi elemei: ki, mit, mikor, hol? (ábra)</p> <p>A tanár négy kiscsoportot alakít ki. Kiosztja a kiscsoportoknak a történésről szóló lapokat, és elmondja a feladatot.</p> <p>„A történetet jelenítsétek meg egy rövid élőképben, amelyben lehet mozgás és hangok, de beszéd nem!”</p> <p>A megoldások feldolgozása során a tanár segítségével végigveszik a közönség által felismert tartalmi elemeket.</p> <p>A kiscsoportok felolvassák a feladatlapon rögzített elemekből egy mondatban összefoglalt hírt. A tanár a válaszok tükrében reagál, hogy az egyes csoportok különböző, vagy lényegében hasonló hírt fogalmaztak meg, illetve kérdések segítségével felhívja a figyelmet az esetlegesen hiányzó információkra.</p>	<p>A feladat célja az előző órán megismert hír tartalmi elemek felidézése. Annak megerősítése, hogy a négy tartalmi elem megléte fontos ahhoz, hogy egy hírt értelmezni tudjunk.</p> <p>A gyakorlat részben új, mozgással és személyes részvétellel kombinált módon segíti a korábban elsajátítottak felidézését.</p> <p>A szerepjáték megvalósítása segíti a szöveges információ megértését, feldolgozását. A történet megjelenítése, és a közönség reakciója előhozza a cselekvéssel, hangokkal zajló információátadás korlátozott jellegét.</p>

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>HÍREK A KÜLÖNBÖZŐ MÉDIUMOKBAN Közös beszélgetés a tanár kérdései alapján.</p>	<p>(10 PERC) IRÁNYÍTOTT BESZÉLGETÉS, PÓKÁBRA KÉSZÍTÉS „Nap, mint nap nagyon sok hírral találkozunk, gyűjtsük össze, hol láthatunk, hallhatunk, olvashatunk híreket?” „Hol szoktatok hírekkel találkozni?”</p> <p>A tanár a táblán pókábrára gyűjti a táblán a gyerekek válaszait (3. melléklet). A válaszokból hiányzó médiumokra, körülíró kérdésekkel kérdez rá. A pókábrán az alábbi főbb médiumok szerepelnek: televízió, rádió, újság, internetes hírportál, közösségi oldalak, (ha gyerekeke külön említik: plakát).</p> <p>A tanár rögzíti, hogy ugyanaz a hír a különböző médiumokban eltérő formákban jelenik meg. A rádióban csak szöveget hallunk, a televízióban a hírek egy részét a szöveg mellett képekkel egészítik ki. A tévében, rádióban elmondott rövid hírhez képest az újságokban részletesebb beszámolót is olvashatunk, és az interneten egy hírhez nagy mennyiségű további információ is érkezik. Mindegyik hírforrás másképpen segíti a tájékozódásunkat, azt, hogy értesüljünk a nekünk fontos hírekről.</p> <p>A feladat lezárásaként a tanár a tájékozódás fontosságáról, szerepéről kezdeményez beszélgetést.</p> <p>„Mit gondoltok, miért van szükség hírekre?”</p> <p>Ahhoz, hogy számunkra fontos kérdésekben döntéseket tudjunk hozni, információkat kell gyűjteni. A hírek fontos információforrást jelentenek. A hírműsorokból nemcsak a történésekről, eseményekről értesülhetünk, hanem mások, az eseményhez kapcsolódó cselekvéseiről is. Megismerhetjük mások véleményeit, gondolatait a történésekről. A hírműsorok abban is segítenek, hogy kialakítsuk saját véleményünket egy-egy dologról.”</p>	<p>A feladat célja a hírt közlő fő médiumok azonosítása.</p> <p>A gyűjtés során nem önálló tartalomszolgáltatások pl. konkrét tévécsatornák, internetes hírportálok, hanem a főbb médium csoportok megkülönböztetése a cél. Ha a gyerekek konkrét csatornát említenek, úgy a tanár elhelyezi azt a médium csoport részeként.</p> <p>A közösségi oldalak önálló megjelenítését az indokolja, hogy ez a hírforma alapjaiban különbözik a hagyományos sajtótevékenységtől, lényegét a közösség által előállított hírfolyam adja.</p>

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>A TELEVÍZIÓS HÍRMŰSOR NYELVE A gyakorlat csoportos feladatmegoldás formájában zajlik, (az eredeti 4 csoport marad). A gyakorlat elején a gyerekek közösen egy gyerekhíradó részletet néznek meg. A híradóból előre megadott szempontok alapján információkat rögzítenek a kapott feladatlapon. (4. melléklet)</p> <p>Az M2 gyerekhíradó 2013. június 18.-i adásából az árvízi tudósítás megnézése, a kapott szempont szerinti elemek rögzítése. A vetítést követően a gyerekek rögzítik a feladatban megfogalmazottakat. Ezután még egyszer megnézik a híradó részletet, figyelik, ellenőrzik, hogy mindent rögzítettek-e, jól rögzítettek-e.</p> <p>A kétszeri megnézést követően minden csoport elmondja a megfigyelési szempont alapján találtakat. A tanár segítségével, beszélgetés keretében értékelik a kapott eredményeket.</p>	<p>MÉDIASZÖVEG ÉRTÉSI FELADAT (20 PERC) A tanári bevezető a feladatlapon kiosztása előtt: „A híradórészletben, amit most közösen meg fogunk nézni, egy árvízről adnak hírt. Sok információt kapunk, ezzel kapcsolatos lesz a következő feladat. Minden csoportnak két kérdésre kell megtalálni a választ. A válaszok benne lesznek a műsorban, de ahhoz, hogy megtaláljátok őket nagyon oda kell figyelnetek minden részletre. Először minden csoport olvassa el figyelmesen a feladatlapon szereplő kérdéseket, ezek után fogjuk megnézni a híradót.”</p> <p>Minden kiscsoport két megfigyelési szempontot kap: - a híradásban szöveges formában elhangzott információ - a híradásban megjelenő vizuális információ</p> <p>Az értékelő beszélgetés célja, hogy tudatosodjon: sok információ nem szöveges formában, hanem képek segítségével jut el hozzánk. A képek egy része önálló információt közvetít, egy része pedig jobban átélhetővé teszi az üzenetet.</p>	<p>A feladat célja a médiaszöveg értés fejlesztése, a szöveges és a képi információ azonosítása, önálló információ tartalmának rögzítése, együttes megjelenésének értékelése.</p>

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>TÉVÉS HÍR FORMAI ELEMEI, A HÍRMŰSOR MŰSORSZERKEZETE</p> <p>Felnőtt híradó műsorok részleteinek megtekintése, a látott formai elemek rögzítése.</p> <p>A gyerekek elsőként az MTV és az RTL híradójának főcímeiből összevágott filmet nézik meg, majd a tanár kérdései alapján beszélgetnek a látottakról.</p> <p>A többi állandó elem rövid bemutatása a tanár előadásával.</p> <p>Az előadást segíti az egyes elemeket illusztráló kép egy híradó stúdióról bemondóval.</p> <p>A gyerekek megnézik head-line és a head-line utáni első perc anyagaiból készített válogatást és a feladatlapon rögzítik a megfigyeléseiket. (5. melléklet)</p> <p>A csoportok felolvassák a feladatlpra írt megfigyeléseiket. A tanár segítségével összegzik, értékelik az eredményt.</p>	<p>RÖVID TANÁRI ELŐADÁS, CSOPORTMUNKA FRONTÁLIS KÖZÖS BESZÉLGETÉS (15 PERC)</p> <p>Tanári bevezető: A tanár rögzíti, hogy a hírműsoroknak vannak állandó elemei. Az állandó elemek segítik a nézőt abban, hogy felismerje, hogy híradót lát. Állandó elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - főcím - stúdióban, állandó környezetben készül a műsor - állandó, ismert bemondó - head-line - híradó tartalmi felépítése <p>Ezek az állandó elemek ahhoz is hozzá járulnak, hogy a híradókat komolyan vegyük, fontosnak tartsuk.</p> <p>„Melyik tetszett nektek a legjobban? Miért? Mit láttatok?” (elvárt válaszok: földgömb, világtérkép, gyors mozgás, nagy, figyelemfelkeltő hangerő)</p> <p>A tanár rögzíti, hogy a híradókat egy állandó stúdióhelyszínen veszik fel. Itt fontosak a színek, a bútorok, a háttér, a jellemző elrendezés.</p> <p>A stúdióban a műsort egy hírolvasó-bemondó vezeti, egy asztal mögött ülve.</p> <p>A hírolvasó-bemondó más műsorban csak nagyon ritkán jelenik meg, főfoglalkozása a hírműsor vezetése.</p> <p>A hírműsor tipikus felépítése: a figyelemfelkeltő szignált követően a bemondó röviden kiemel néhány hírt és azt szavakban összefoglalja. Célja az, hogy felkeltse a nézők érdeklődését. A head-line tartalmazza a hír fontos elemeit, de többnyire nem elegendő ahhoz, hogy a néző teljes képet kapjon a történésről, eseményről.</p> <p>A head-line-t követően a hírek részletes feldolgozása, ismertetése történik azért, hogy részletesebben kiderüljön az esemény háttere, és jobban megérthessük mi történt</p> <p>A feldolgozás lehetséges módjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a stúdióban ülő hírolvasó-bemondó hosszabban, részletesebben mondja el a hírt, mint a head-line-ban - a televízió munkatársa az esemény/történet helyszínéről szólal meg és mozgóképekkel mutatja be az eseményt - a televízió munkatársa az esemény érintettjeivel készít riportot, a beszélgetéseken keresztül mutatja be a hírt. <p>A tanár a beszélgetés során további kérdésekkel segítheti a feldolgozási folyamatot.</p> <p>Pl.: „Szerintetek jó lenne, ha sírna a bemondó, vagy ha éppen nevetnéne? Miért van olyan komolyan felöltözve?” „Ismeritek, láttatok-e már a filmen szereplő bemondókat?” „Mit gondoltok, a háttér szín miért pl. kék? Milyen lenne, ha piros lenne, vagy fekete?”</p>	<p>A feladat célja: televíziós hírműsorok külső jegyei, felépítése alapján a műfaj legfontosabb jellemzőinek megismerése.</p>

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>MŰSORGYÁRTÁS A hírműsor állandó elemeire épített szerepjáték A csoportok négy témát (6. melléklet) kapnak, amely alapján rövid 1-3 perces hírműsort készítenek, illetve mutatnak be. A feladat a head-line megírása, és egy hír részletesebb kidolgozása riport vagy tudósítás formájában. A játék során a csoportok egy általuk kialakított stúdióban mutatják be a híradót.</p>	<p>CSOPORTMUNKA (20 PERC)</p> <p>A gyakorlat továbbra is 4 kiscsoportban zajlik. A tanár a csoportok között sétálva kérdésekkel segíti egy-egy csoport munkáját. Figyel arra, hogy a head-line ne legyen hosszabb, mint két mondat, az maximum egy elemmel bővüljön a feladatlapon szereplő mondathoz képest. A riport, tudósítás elkészítésénél kérdésekkel segítheti: Pl. hol készült a riport?, kit kérdez meg a riporter?, milyen hosszú legyen a kérdés vagy a válasz?, stb.</p>	<p>A feladat célja az elsajátított állandó elemek gyakorlati kipróbálása, megtapasztalása, a tudáselemek elmélyítése.</p>
<p>ZÁRÓ INTEGRÁLÓ BESZÉLGETÉS A gyerekek a tanár kérdései alapján felidéznek, összegyűjtik az órán elsajátított új ismereteket.</p>	<p>FRONTÁLIS SZERVEZÉSŰ KÖZÖS MEGBESZÉLÉS (5 PERC) „Melyik gyakorlat tetszett nektek ma a legjobban? Mit tudtatok ma meg a televíziós hírműsorokról?”</p>	
<p>HÁZI FELADAT(OK): A) Tervezzetek egy most induló hírműsorhoz stúdiót! Rajzoljátok le a tervet! B) Gyűjtsetek az M2 gyerek híradójából egy olyan hírt, amelyhez szívesen készítenétek riportot!</p>		
<p>FELHASZNÁLT IRODALOM: http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_03_osz/10_a_radios_hirszerves_alapjai Horváth Bea: Mozgókép- és médiaismeret 8. évfolyam Nemzeti Tankönyvkiadó 2004. Jó Balázs: A hírműsorok képi retorikája Jelkép 1999/3. http://www.c3.hu/~jelkep/JK993/jo/jo.htm Film és médiafogalmak kasszótára: Korona Kiadó Budapest, 2002. ajánlott szócikkek: hír (230-231 old.) hírműsor (234-235. oldal) Andok Mónika: A hírek mint kulturális szimbólumok http://communicatio.hu/mktt/dokumentumok/konferenciak/2005/posztterek/andokmonika.htm Terestyéni Tamás: az Európai Unió kiemelkedő eseményei a magyar médiában Jelkép 2002/2 39-42. old. Terestyéni Tamás: Kommunikációelmélet AKTI-Typotex Budapest, 2006 222-237. old. Az ORTT, Médiatanács országgyűlési beszámolóiban a hírműsorok tájékoztatási gyakorlatáról szóló részek www.mediatanacs.hu</p> <p>A KÉPEK ÉS FILMEK FORRÁSAI: M2 gyerekhíradó 2013. június 18. M1 Híradó 2013. augusztus 15 RTL Híradó reggel 2013. augusztus 21.</p>		